

SUMAR

Studii și articole

Istorie

Făbián István, *Aspecte privind prezența monetară în Dacia Sudică și Sud-Vestică (Sec IV-VI P. Chr)*, p.7.

Rezumat: Studiul are ca scop prezentarea unor aspecte specific privind prezența monetară în partea sudică și sud-vestică a fostei provincii Dacia. Punctul de plecare este faptul că în comparație cu Transilvania, în această parte prezența monetară este mult mai clară din cauza controlului bizantin al zonei. Studiul prezintă penetrația monetară divizată pe diferite perioade de timp, încercând să scoată în evidență faptul că economia zonei a fost puternic influențată de relațiile de Imperiul Roman de Răsărit ca și de relațiile dintre diferitele triburi barbare.

Cuvinte cheie: circulație monetară, Dacia, Bizanț, Imperiul Roman de Răsărit, barbari.

Georgeta Fodor, *Perspective asupra feminității medievale românești. Ipostaze ale femeii în familia medievală românească*, p.15.

Rezumat: Cercetarea de față vine ca și o întregire a cercetărilor anterioare consacrate statutului femeii din societatea medievală românească. În condițiile în care fiecare societate și-a construit propriul tipar feminin, am intenționat a contura și profilul feminin construit în cadrul societății medievale românești. Dintre toate societățile timpului, evul mediu, poate mai mult decât oricare altă societate, a insitat asupra definirii sexului feminin. Pornind de la aceste definiții, femeia de-a lungul întregii sale existențe, nu a putu fi altceva decât fiica, soția, mama, văduva unui bărbat. În fapt, toate ipostazele feminității medievale românești trebuiesc analizate prin corelație cu partea dominantă a societății – cea masculină. Acestea sunt totodată principalele ipostaze feminine care constituie subiectul de cercetare al studiului de față.

Cuvinte cheie: femei, familie, ev mediu românesc, societate medievală.

Harald Heppner, *Observations sur les carriers des savants en Europe Centrale et Sud-Est Europeenne au temps des Lumieres* p.37.

Rezumat: Observații referitoare la carierele intelectualilor din Europa Centrală și de SE în veacul luminilor, Lucrarea are ca scop sublinierea vieții științifice în timpul iluminismului, a provinciilor marginale a Imperiului Habsburgic. Sublinierea vieții științifice este făcută prin comparație cu statele Central și sud-est europene. Analiza se bazează pe studiul bibliografic a unui anumit număr de personalități care pot fi găsite în diferite enciclopedii.

Cuvinte cheie: savanți, europa centrală și de sud est, iluminism.

Corina Teodor, *Prin oglinzi paralele: lecturi feminine în mediul românesc urban și în cel rural din secolul al XIX-lea*, p. 43.

Rezumat: Studiul de față se bazează pe cercetarea noi documentelor inedite de la Arhivele Naționale Mureș și intenționează să investigheze de ce a devenit apanajul lecturii un privilegiu și pentru femei, în secolul al XIX-lea. Opțiunea noastră pentru secolul al XIX –lea se bazează atât pe bogăția documentelor din arhivă pentru această perioadă, dar și pe caracteristicile fundamentale ale perioadei : fiindcă secolul al XIX-lea a fost deopotrivă feminist și misogin. Secolul al XIX-lea a asociat femeile cu copiii și casa, în timp ce bărbații controlau instituțiile publice. Dar e un secol care deja a aspirat la modernitate, prin urmare, vom încerca să aflăm în ce măsură aceasta a oferit noi oportunități intelectuale, educaționale, profesionale și economice pentru femei. Numărul mic de surse lăsate de către femei este în contrast cu numărul mare de documente emise de bărbați, dar documentele referitoare la femei au nevoie de o lectură atentă, deoarece actorii din lumea politică ar fi putut reinterpretă faptele pentru a converge mai bine cu propriile lor interese și așteptări. Astfel, acest studiu despre istoria culturii vine să completeze cercetările sistematice recente cu privire la statutul femeilor în societatea românească și să demonstreze de ce practica lecturii poate fi asociată, deopotrivă, cu lumea feminină

Cuvinte cheie: lecturi feminine, oraș, feminism, oportunități intelectuale.

Keith Hitchins, The Romania of the Kings, p.59.

Rezumat: *România regilor.* Românii – în special elitele, cei bine educați – erau europeni care au moștenit spiritul și cultura estică dar au fost atrași de dinamismul din vest. Între momentul ascensiunii lui Karl of Hohenzollern-Sigmaringen ca Prinț de România în 1866 și abdicarea regelui Mihai în 1947, s-a conturat România modernă. În aceste timpuri românii s-au antrenat într-un experiment îndrăzneț: sintetizarea estului cu vestul, un experiment care reprezintă caracteristica esențială a României moderne și contemporane. Din această perspectivă România Hohenzollernilor a reprezentat o eră remarcabilă. A fost o perioadă în care România intra în lumea modernă cu o viteză constatată de creștere și când i-a fost destinat au împărtășit atât beneficiile dar și neșansa. Este, poate, prea devreme de afirmat cu exactitate cărei lumi aparține România regilor în marea goană a istoriei românilor. La urma urmelor experimentul continuă.

Cuvinte cheie: monarhie, Romania, doctrine politice

Răzvan Pârâianu, Young Man Goga, p. 75.

Rezumat: *Tânărul Goga.* Spre sfârșitul secolului, o generație de tineri au fost martorii unor serii de mutații culturale care au alterat modul tradițional de a gândi societatea. Modernitatea, viața urbană, imobilitatea socială, corupția politică, populismul, literatura militantă, naționalismul militant, arta revoluționară, etc. au fost doar câteva dintre ingredientele experienței lor. Gata

să atace modul de a vedea lumea moștenit de la părinți, acești tineri s-au înscris într-un curent cultural și politic care disemina un etos liberal și în cele din urmă autoritarist în numele poporului lor. Aceasta s-a întâmplat pretutindeni în Europa începând cu ultima decada a secolului al XIX-lea. În Transilvania, această generație a avut o experiență dramatică datorită amestecului specific de clivaje sociale și etnice, de liberalism și corupție, de pasivism politic și radicalism cultural. Prezentul articol analizează începuturile literare ale lui Octavian Goga, figura prominentă a generației sale, care a fost considerat un simbol al noilor aspirații nutrite de tineri în primii ani ai secolului al XX-lea. Argumentul principal susține că entuziasmul tinerei generații pentru noi forme de exprimare în fața de chestiunile publice ale timpului era profund legat de o criza a identității care a fost soluționată într-o manieră ce a oferit un sol fertil ideologiilor radicale și mișcărilor extreme din următoarele decenii.

Cuvinte cheie: psihoistorie, criza de identitate, fin-de-siècle, anti-modernitate, modernitate, naționalism, populism, literatură militantă

Maria Dan, Din viața politică a preoților ardeleni la începutul secolului XX. Cazul protopopului de Reghin, p. 99.

Rezumat: Anii premergători primului război mondial au reprezentat o perioadă în care dezbaterile politice au marcat evoluția mișcării naționale. Politica dusă pățimaș primează în ochii tuturor, ambițiile politice generează grupări și regroupări de forțe în sânul celor care altădată împărțeau aceeași masă românească din cafenelele orașelor, diversitatea de opinii și strategii conducând adesea la conduite confuze și contradictorii, în detrimentul unor atitudini mai pragmatice. Protopopul de Reghin, Ariton Popa este un exponent al vremurilor sale. Preot de țară, școlit la Blaj și Budapesta, activitatea sa în cadrul Partidului Național Român, corespondența cu unii lideri ai mișcării naționale, legăturile cu bastionul pasivismului de la Cluj, reprezintă în fond expresia dilemei care a caracterizat comunitățile românești la începutul secolului XX, perioadă de experimente politice și confruntări cotidiene la nivelul elitei.

Cuvinte cheie: mișcarea națională, elite ecleziastice, modernitate, dezbateri politice.

Francesco Randazzo, Un riformatore alla corte dello zar: Pëtr Arkad'evič Stolypin tra memorialistica e storiografia (1906-1911), p. 107.

Rezumat: *Un reformator la curtea țarului: Pëtr Arkad'evič Stolypin între memorialistică și istoriografie (1906-1911).* Prezentul studiu reprezintă o încercare de analiză a perioadei guvernării lui Pëtr Arkad'evič Stolypin, cel care rămâne fără nicio urmă de îndoială, unul dintre cei mai mari miniștri ai Rusiei Țariste. Ajuns în guvernul rusesc după cea Dumnică sângeroasă din 22 Ianuarie, 1905, el a demarat un un program de reforme care deși nu pot fi caracterizate ca fiind radicale au urmărit modernizarea țării și rezolvarea, cel puțin parțială, a marilor probleme politice, sociale și economice care vor determina izbucnirea Revoluției bolșevice.

Cuvinte cheie: Imperiul rusesc, reforme politice, sociale și economice, istoriografie.

Vasile Șandor, Criza economică din 1929-1933 în Tg.-Mureș, p. 129.

Rezumat: Criza economică și consecințele ei sociale, a izbucnit în Târgu-Mureș, pe fundalul unei activități economice bogate în anii 1920. Efectele crizei erau dramatice, fiind manifestate prin faliment, mutarea vieții economice către zona „neagră” a economiei, reducerea bugetelor și a veniturilor și creșterea dramatică a șomajului. Autoritățile locale au fost obligate să găsească soluții datorită ajutorului limitat oferit de autoritățile centrale. Mobilizarea lor și a cetățenilor cu posibilități materiale au moderat efectele crizei din 1929-1933. Începând cu anul 1934 se poate observa o revigorare economică în România și în Târgu-Mureș, în același timp cu ieșirea din criză a marilor puteri economice. Boomul economic care a urmat crizei a fost afectat de noua situație creată: începutul războiului mondial.

Cuvinte cheie: criză, faliment, șomaj, buget mic.

Giordano Altarozzi, Voluntari romeni e italiani nella guerra di Spagna, p. 147.

Rezumat: *Voluntari români și italieni în războiul din Spania.* În timp ce guvernele ajung, într-un mod mai mult sau mai puțin cinstit, la Pactul ne-intervenției, un mare număr de voluntari sosesc în Spania, unde în vara anului 1936 izbucnește Războiul Civil. Acești voluntari ajung în sprijinul celor două tabere, în funcție de orientările ideologice ale fiecărui. Printre ei se numără și italieni – care se vor ciocni în cunoscuta batalie de la Guadalajara – și români. Dar printre acești voluntari există multe diferențe, în ceea ce privește motivațiile care îi au adus în Spania, în pregătire și în apartenență politică, precum și în obiectivele politice și ideologice pe care le urmăresc. În acest articol, autorul încearcă să scoată în evidență unele diferențe existente dintre voluntarii provenind din cele două țări.

Cuvinte cheie: voluntari, războiul civil spaniol, communism, fascism.

Alessandro Vagnini, German-Italian Commissions in Transylvania 1940-1943. A crucial key study for italian diplomacy, p. 165.

Rezumat: *Comisiile germano-italiene în Transilvania 1940-1943. Un studiu fundamental pentru diplomața italiană* Sfârșitul marelui război și tratatul de la Trianon reprezintă un moment crucial în istoria Ungariei, un sezon politic nou în care revizionismul va primi în curând un rol central. După mai mulți ani, între 1938 – 1940, sprijinită de Italia și Germania, Ungaria a avut ocazia să pună pe agenda politică internațională problema complexă a revizionismului granițelor. Summitul ținut la Viena în august 1940, a dus la revizuirea frontierelor Transilvaniei, nordul regiunii fiind atribuit Budapestei, în timp ce relațiile dintre România și Ungaria rămăneau precare, ambele părți neputând ajunge la o soluție politică efectivă. Studiind relațiile române ungare între 1940-1943 în fapt, este ușor de observat cum acestea au fost în principal determinate situația nerezolvată din Transilvania. Situația complexă a dus la intervenția formală a Italiei și a Germaniei, dornice să își asume un rol de observator. Problema Bisericii Ortodoxe în Ungaria, analiza critică a sectorului educațional, calvarul minorităților înarmate, eșecul de a defini o graniță acceptată de ambele părți și lipsa securității, toate aceste probleme au fost aduse în atenția puterilor Axei. Comitetul Altenburg-Rogeri (1940); comitetul Rogeri-Hencke (1942) și comisia militară din Kolozsvár and Brașov, reprezintă o tentativă interesantă de a controla situația complexă din regiunea danubiană, chiar dacă problema transilvană a rămas nerezolvată, și continua să reprezinte o situație periculoasă pentru „noua ordine” a Axei, în timp ce sarcina protecției minorităților a fost dese ori pusă în pericol de oportunități politice temporare. Pe de altă parte, comisia poate fi văzută ca o contribuție pentru o mai bună imagine a dinamicii în tripartit. Această viziune foeră nu doar o imagine interesantă asupra relațiilor Româno-Ungare, dar și oportunitatea de a observa, în detaliu, acțiunea politică a alianței, și analiza unei probleme de mare interes precum politica minorităților în Transilvania în timpul celui de-al doilea război mondial.

Cuvinte cheie: diplomație, Transilvania, revizionism.

Nicolae Georgescu, Sorin Radu, Refacerea politică și extinderea organizatorică a frontului plugarilor în anii 1944-1945, p. 187.

Rezumat: În prezentul studiu intenționăm să analizăm precesul istoric al restaurării și a extinderii organizaționale a Frontului Plugarilor. Luăm în considerare rolul Partidului Comunist în fondarea și organizarea acestui front și ne vom referi de asemenea la primele zile ale fondării frontului. De la început, din 1993 a fost unul dintre cele mai slugarnice organizații politice în relație cu Partidul Comunist Român. În consecință, după al doilea război mondial, această organizație a cunoscut o dezvoltare remarcabilă. Comuniștii au văzut Frontul Plugarilor ca cel mai bun antidot al chiaburilor. În timpul anilor 1944-1945, comuniștii s-au implicat în

susținerea dezvoltării organizaționale. Intențai Frontului Plugarilor a fost de a aduna cât mai mulți membri și într-un timp scurt, dintr-o organizație națională se va transforma în una internațională. După 6 martie 1945 expansiunea politică a frontului la țară a devenit posibilă datorită statului, care a oferit tot suportul logistic. Scopul a fost de a aduna electoratul din mediul rural, împotriva chiaburilor.

Cuvinte cheie: frontul plugarilor, Dr. Petru Groza, Partidul Comunist Român, propagandă politică, Congresul Frontului Plugarilor.

Irina Nastasă, Sextil Pușcariu și Institutul Român din Germania, p. 217.

Rezumat: Prezenta lucrare are ca scop sublinierea vieții și activității lui Sextil Pușcariu, un profesor universitar român remarcabil. O parte a activității sale este legată de Institutul român din Germania, institut condus de Sextil Pușcariu ca președinte și Grigore Manoilescu ca director.

Cuvinte cheie: cultură, legături politice, Institutul român din Germania.

Gheorghe Bichicean, Vasile Dobrescu, Considerații asupra evoluției geopolitice și economice în Europa de est în perioada războiului rece, p. 247.

Rezumat: La sfârșitul celui de-al doilea război mondial, Uniunea Sovietică și-a extins autoritatea asupra întregii „Europe de Est”. Primele tensiuni între statele comuniste au început în iulie 1946. Liderii sovietici au interzis orice contact direct economic sau politic dintre statele din est și din vest. Refuzul Cehoslovaciei de a accepta ajutorul Marshal la ordinele Moscovei, după ce îl acceptase inițial, demonstra clar intențiile Moscovei de a păstra controlul asupra politicii externe a statelor estice. În 1949 URSS a sugerat crearea Consiliului de Ajutor Economic Mutual (CAER) care avea ca scop dezvoltarea unei cooperări economice strânse între statele membre.

Cuvinte cheie: război rece, evoluție geopolitică, economie.

Mihai Nicoară, Discursul stalinist al comunismului românesc din anii 50, p. 261.

Rezumat: Comunismul sovietizat, impus treptat în România de comuniștii lui Stalin după 1944 și instituționalizat după 1948, a fost manifestat printr-o stalinizare ideologică și culturală alertă, după modelul și realizările „marelui prieten din est”. Chiar și după 23 august 1944, comuniștii, încurajați de prezența armatei roșii în România, au creat, prin intermediul presei, iluzia construirii unei „democrații populare”. Acest ideal putea fi atins doar cu ajutorul sovietizării și comunizării culturale și instituționale.

Cuvinte cheie: comunism, Stalinism, revoluție culturală, realism socialist, discurs ideologic, limbaj de lemn.

Gabriel Moisa, The Bessarabia Issue – Between Historiography and the Official Political Discourse in Romania, During the “Ceausescu Regime”, p. 275.

Rezumat: Problema Basarabiei – între istoriografia și discursul politic oficial din România în timpul “Regimului Ceaușescu”. La sfârșitul unei decade și jumătate de la instaurarea comunismului în România, se poate observa revenirea factorilor naționali în discursul istoric, revenire care a continuat în anii succesivi, într-un ritm mai evident și mai larg. Prima parte a celei de-a șaptea decade, a fost o perioadă de tranziție la cea mai glorioasă epocă a cercetării istorice din perioada comunistă. Acea perioadă, primii 5-6 ani de Ceaușism, au fost chiar și în plan politic unii relativ prosperi, marcând un decalaj accentuat, din punct de vedere ideologic, față de fratele mare din est. Acest fapt a fost posibil în contextul în care elitele politice sovietice erau profund divizate, și în întregul bloc sovietic opera un fenomen de centrifugă politică. În acest context a fost adus în discuție problema Basarabiană. Folosind această situație pozitivă în discursul istoric, a fost considerat că teza comunistă dintre cele două războaie, privind caracterul multinațional al statului Român, erau greșite.

Cuvinte cheie: istoriografie, politică, Bessarabia, România, comunism.

Studii Europene și Relații Internaționale

Didier Blanc, La marche vers l'intégration européenne (1984-2009) : du projet de traité instituant l'Union Européenne (1984) au Traité de Lisbonne, p. 287.

Rezumat: Drumul spre integrare europeană (1984-2009): de la proiectul de tratat instituind Uniunea Europeană (1984) la Tratatul de la Lisabona. Au trecut 25 de ani de la Tratatul instituind Uniunea Europeană în 1984 (proiectul Spinelli) pînă la Tratatul de la Lisabona care trebuia să intre în vigoare la sfârșitul lui 2009, perioadă

în care lumea s-a schimbat considerabil. Totuși, prezentul studiu centrat pe comparația celor două texte, arată că drumul spre integrare europeană prezintă aspecte comparative. În consecință analiza tratatului de la Lisabona, des văzut ca un tratat „a minimum”, ar trebui revizuită fiindcă propune soluții derivate din ambițiosul proiect Spinelli. Este adevărat că aceste soluții formează dreptul pozitiv un sfert de secol mai târziu.

Cuvinte cheie: tratatul de la Lisabona, integrare europeană, Uniune Europeană.

Francesca Romana Lenzi, La transizione dell'europa dell'est. Dai mutamenti dell'economia all'allargamento europeo, p. 299.

Rezumat: *Tranziția Europei de Est. De la schimbările economice la extinderea europeană.* Colapsul Uniunii Sovietice poate fi considerat unul dintre cele mai importante evenimente a ultimilor 60 de ani. Anul 1989 reprezintă apogeul procesului de dezintegrare a comunismului. În același timp căderea comunismului a însemnat victoria modelului liberal vestic. Motivul acestui eșec istoric al modelului socialist poate fi găsit în criza sistemică a Uniunii Sovietice. Repercursiunile căderii sistemului Sovietic se desfășoară încă, și pot fi găsite în tranziția statelor post – comuniste a Europei estice spre democrație.

Cuvinte cheie: tranziție, Europa de Est, extindere europeană.

Iulia Cătălina Crăciun, The Conflict Between Power and Morality in International Relations, p. 307.

Rezumat: *Conflictul dintre Putere și Moralitate în relațiile internaționale.* Spre deosebire de secolul XX care a fost caracterizat de mari violențe internaționale, mulți analiști politici cred că secolul XXI „pacea eternă” dintre marile puteri este pe cale de a fi atinsă. Ce unește acești autori este credința comună că lumea post Război rece pare a fi mai stabilă, mai corect, mai pașnică decât orice altă perioadă din istoria umanității, iar politica dintre națiuni promite o transformare radicală care ar oferi o cooperare internațională stabilă. Problemele lumii moderne nu mai au o natură locală, ci globală, ele nu privesc doar disputele dintre vecini și pagubele cauzate de ele, ci privesc forțe cu o imensă arie de acțiune, a căror acțiuni afectează milioane de oameni din toate părțile lumii. În aceste condiții este evident că scena internațională are mai mult de câștigat dacă relațiile dintre state ar fi bazate pe reguli și reglementări și nu pe dorința arbitrară a libertății nelimitate, iar dacă politica internațională ar trebui guvernată de forța dreptului (reglementări internaționale) și nu de dreptul forței (forța celui mai puternic). Scopul final trebuie să fie găsirea unui mijloc de cooperare pașnică, nu dominarea (sau chiar anihilarea) unor agenți de alții. Toate aceste concepte au la bază ideea de moralitate internațională. Întrebarea care reiese este dacă și cum conflictul dintre putere și moralitate poate fi redus pentru ca umanitatea să se poată bucura de o pace mai lungă. Prezentul studiu încearcă să ofere un răspuns plecând de la două curente distincte: idealism și realism.

Cuvinte cheie: moralitate, conflict, relații internaționale.

Ioana Leucea, Un concept mobilizator: securitatea umană, p. 317.

Rezumat: Conceptul de securitate umană demonstrează că realismul stato-centric nu reprezintă un argument de securitate în sensul că nu se adresează direct problemei de securitate a oamenilor în interiorul statelor. În context contemporan conceptul de securitate are nevoie să cuprindă state care funcționează normal și populația lor. Totuși actualmente conceptul este subdezvoltat și vulnerabil criticilor.

Cuvinte cheie: securitate umană, realism, state.

Lucian Săcălean, Securitate globală în era globală, p. 325.

Rezumat: Este evident faptul că fiecare națiune, fiecare construcție regională sau continentală își concepe în prezent potențiale alternative menite să îndeplinească cerințele contemporane, și în special ale schimbării în viitorul securității. Care sunt opțiunile noastre? Care este impactul globalizării asupra amenințărilor de securitate, precum și cu privire la posibilele soluții? Pot organismele responsabile reacționa eficient la noile provocări? Globalizarea nu a schimbat numai caracteristicile amenințărilor, dar a creat altele noi, în special, o lume în care timpul și spațiul par să se micșoreze. Răspunsul la aceste amenințări nu mai este prerogativa unui jucător singular, nu numai în termeni de costuri de asigurare a securității, ci și în ceea ce privește crearea de rețele regionale sau globale și integrare acestor sisteme. Securitatea sistemului devine prioritară în fața celei individuale sau statale, cel puțin în această etapă. În ceea ce privește existența și activitatea rețelelor, acestea pot deveni multiplicatori de forță cu impact major asupra regândirii strategiilor de securitate. Evident, în

continuare actorii statali își vor defini prin prisma propriilor interese și a realităților imediate construcțiile de securitate și aparatele instituționale menite să le asigure suportul. În același timp vor deplasa o parte din responsabilitate spre spectrul regional/continental, participând în roluri specific și înalt specializate. Dezvoltarea socială, economică, interacțiunea crescândă între actorii scenei internaționale ridică problema asimetriei lumii globale. Instabilitatea politică este și va fi în continuare un factor esențial, presiunea în exprimarea unor drepturi democratice specifice civilizației vestice, nelegitimătatea sau slaba legitimare a unor regimuri politice ori chiar exacerbarea luptei politice crează premisele includerii acestui item între cei importanți în construcția strategiilor de securitate. Alături de terorism, care potențial poate exploda grație polarizării economice, a falilor cultural/religioase sau a nemulțumirilor locale, corupția și crima organizată vor rămâne pe agenda oricărei autorități din zona construcției de securitate. Deloc de neglijat fragmentarea identitară și defazajul identitar față de construcția națională creează premisele unor tensiuni periculoase chiar și pentru Europa. Menținerea în uz a tehnologiei actuale va duce la accentuarea competiției pentru controlul resurselor strategice, fragmentarea, exportul de instabilitate, nu în ultimul rând-schimbările climatice cu toate implicațiile ce rezultă vulnerabilitatea economico-financiară, diferența dintre mobilitatea ridicată a capitalului și mobilitatea internațională a muncii sunt tot atâtea amenințări ce au nevoie de un răspuns prompt.

Cuvinte cheie: globalizare, securitate, corupție, mobilitate socială.

Mihaela Göndör, EU Fiscal Harmonization Policy vs. National Fiscal Systems, p. 331.

Rezumat: *Politica de armonizare fiscală a UE versus sistemele fiscale naționale.* Ideea armonizării fiscale menită a dezvolta scopul pieței unice care asigură condiții similare companiilor, a fost dezbătută de ceva vreme la nivelul UE, dar nu a fost acceptată de toate statele. Pe măsură ce condițiile investițiilor în interiorul UE au devenit mai omogene, state precum Irlanda au utilizat competitivitatea fiscală ca un mijloc de a se diferenția și de a atrage investiții. Lucrarea susține că armonizarea fiscală poate permite realizarea potențialului maxim a pieței unice, care momentan nu poate fi atins datorită unor impedimente precum dubla taxare, dar concluzionează că scăderea taxelor poate fi o măsură mai efektivă decât armonizarea fiscală.

Cuvinte cheie: politica fiscală a UE, piață unică, armonizare.

Dezbateri metodologice și istoriografice

Simona Nicoară, Mitul în teritoriul antropologiei istorice, p. 343.

Rezumat: Miturile și semnificația lor reprezintă o zonă demnă de a fi analizată azi, dar plină de capcane, pentru că multiplele definiții le scot în afara laturilor lor originale. Mitul este realitate culturală și istorică complexă care poate fi abordată doar dintr-o perspectivă multiplă și complexă. A da o definiție a mitului – acceptată de toți oamenii de știință și nu numai – reprezintă un test dificil. În limbajul antropologilor, istoricilor, sociologilor, psihoanalizatorilor, și a eseistilor, reporterilor, etc., termenul mit a fost spulberat într-o varietate de sensuri. Ambiguitatea termenului mit a fost datorată, pentru mult timp, înțelesurilor confuze, care i-au fost atribuite, etichetele ficțiunii, erorile, distorsiunile, stereotipurile din care au pornit. Definirea profilului creațiilor culturale perene, precum miturile, necesită o fină investigație a variatelor abordărilor a miturilor, pentru că originea miturilor a dispărut în timp, și propagarea lor a generat discuții și speculații încă din antichitate. Schimbarea climatului cultural, politic sau religios, de-a lungul perioadelor istorice, a determinat schimbări semnificative în mentalitatea mitică. Miturile nu s-au manifestat în același fel sau la fel de puternic, chiar și în societățile antice, dar sau manifestat cu precădere în perioade de criză, fiind un taumaturg al anxietăților colective. Deși semnificația miturilor de-a lungul timpului este volatilă mitul este raportat la timp, fiindcă constituie una din constantele istoriei.

Cuvinte cheie: mit, mitologie, imaginar, mentalitate, memorie mitică, istorie.

Carmen Maria Dorlan, Considerații cu privire la inovațiile metodologice și interpretative microistorice, p. 359.

Rezumat: Prezentul articol propune o reflecție asupra semnificației principiilor metodologice și interpretative, promovate în lucrările de microistorie pentru a oferi un acces mai bun la realitatea istorică. Pe baza discursului analitic a celor mai reprezentative lucrări de microistorie, rezultate mai mult din activitatea școlastică a centrelor italiene, germane sau anglo-americane, și pe baza analizelor istoriografice a microistoriei din ultima decadă, inovațiile aplicate sunt selectate pentru a defini nu doar locul microistoriei în evoluția istorică, dar și de a stabili schimbările survenite în raport cu ea din alte discipline și viabilitatea acestui tip de investigație istorică în istoria recentă.

Cuvinte cheie: microistorie, istoria istoriografiei, realitatea istoriei, Alltagsgeschichte, creativitate socială.

Marius Turda, *Eugenic and Biopolitical Studies in Romania: State-of-the-art and Future Objectives*, p. 373.

Rezumat: Studii eugenetice și biopolitice în România: stadiul actual al cercetărilor și obiective viitoare. Cercetarea asupra eugeniei și biopoliticii continua să fie trans-națională acoperind întregul spațiu european adresând teme ce țin de curente politice și medicale care acoperă întreaga experiență eugenică. Această cercetare trebuie să includă atât analize cantitative cât și calitative. Aici accentul se pune pe crizele cauzate de modernitate, crize adesea exprimate în termenii unei sinteze dintre ideologiile politice cu eugenia. Aceasta aduce un detaliu istoric important într-o nouă perspectivă mai complexă în care este luat în calcul transferul considerabil de cunoaștere medicală între vestul și estul Europei și faptul că acest proces a dus la apariția experienței eugenice.

Cuvinte cheie: eugenie, biopolitică, curente politice, modernitate, ideologii.

Răzvan Părăianu, *Cultură și biopolitică în România*, p. 379.

Rezumat: În mod tradițional, studiul elitelor sociale a fost legat de emancipare socială și ascensiune politică, educație și strategii profesionale, conducerea la nivel național și/sau local, etc. Studii recente asupra ideologiilor radicale, a mișcărilor culturale și revoluționare, a doctrinelor științifice și a politicilor de sănătate implică însă o mai strânsă relație dintre oamenii percepuți drept stâlpi ai societății și cei marginalizați și excluși din societate. Reflectând asupra considerațiilor anterioare făcute de Marius Turda despre studiile eugenice și biopolitice din România, prezentul articol aduce argumente în favoarea stabilirii unei noi teme de cercetare și anume Cultură și biopolitică în România.

Cuvinte cheie: biopolitică, eugenie, naționalism, sănătate publică, România, modernitate, elite sociale.

Recenzii și Note de lectură

Gh. Bichicean, *Congregațiile generale în Transilvania voievodală*, Ed. C.H. Beck, București, 2008, (Fábián István), p. 385.

Dan Horia Mazilu, *Văduvele sau despre istorie la feminin*, Ed. Polirom, Iași, 2008, (Georgeta Fodor), p. 387.

Federico Chabod, *Storia dell'idea d'Europa*, Laterza, Bari, 2007, (Giordano Altarozzi), p. 390.

Giovanna Motta, *Il mercante di panni*, Passigli, Bagno a Ripoli 2009, 157p. (Francesco Randazzo), p. 391.

Keith Hitchins, *The Identity of Romania*, Ed. Enciclopedică, București, 2009 (Maria Dan), p. 392.

Silvia Marton, *La construction politique de la nation. La nation dans les débats du Parlement de la Roumanie (1866-1871)*, Editura Institutul European, Iași, 2009 (Cornel Sigmirean), p. 394.

Francesco Randazzo, *Alle origini dello Stato sovietico. Missioni militari e Corpi di spedizione italiani in Russia (1917-1921)*, Stato Maggiore dell'Esercito – Ufficio Storico, Roma, 2008, (Giordano Altarozzi), p. 397.

US Hegemony and International Organizations, ed. Rosemary Foot, S. Neil MacFarlane și Michael Mastanduno, Oxford University Press, Oxford, 2003, (Lucian Săcălean), p. 398.